

Pomen in vloga skupine G7 v mednarodnem redu

The importance and role of the G7 in the international order

Povzetek

Prispevek kritično obravnava pomen in vlogo skupine G7 v mednarodnem redu. Poudarja, kako ima skupina ključno vlogo pri oblikovanju globalnih ekonomskih politik, reševanju mednarodnih kriz, spodbujanju trgovine in razvoja ter obravnavi globalnih izzivov. Skupina deluje kot forum za dialog in sodelovanje med državami, ki združujejo svoje moči pri iskanju rešitev za kompleksna vprašanja, kot so podnebne spremembe, trgovinske napetosti in geopolitične krize. Prispevek obravnava tudi izzive, s katerimi se spoprijema, in razmišljanja o mogočih prihodnjih smereh, preoblikovanju ter vplivih na mednarodno politiko.

Ključne besede: *skupina G7, vplivi na mednarodno politiko, globalne ekonomske politike, globalni izzivi.*

Abstract

This paper critically examines the importance and role of the G7 in the international order. It highlights how the G7 plays a key role in shaping global economic policies, resolving international crises, promoting trade and development, and addressing global challenges. The G7 acts as a forum for dialogue and cooperation between countries, allowing them to join forces to find solutions to complex issues such as climate change, trade tensions and geopolitical crises. The paper also discusses the challenges facing the G7, and reflects on possible future directions, transformations and impacts of the G7 on international politics.

Key words: *the Group of Seven, influence on international politics, global economic policies, global challenges.*

1 Uvod

Mednarodno varnostno okolje se je v zadnjih 25 letih zelo dinamično spreminjalo, saj se je zgodilo kar nekaj dogodkov: širitev Evropske unije (EU), začetek in konec vojne v Afganistanu, vojna v Siriji, migrantska kriza, epidemija covida-19, vojni v Gazi in Ukrajini, napadi jemenskih Hutijev na mednarodni pomorski promet in še bi lahko naštevali. Pri tem ne smemo pozabiti še vedno prisotno globalizacijo in podnebne spremembe, ki postajajo čedalje večja svetovna težava. Svet postaja drugačen zaradi geostrateških sprememb, pri tem pa varnostno okolje postaja vedno bolj nepredvidljivo, ogroženo in ranljivo, saj grožnje ne ostajajo znotraj posameznih državnih mej, s tem pa sta ogroženi svetovna varnost in blaginja. Sile, ki oblikujejo varnostno okolje, od podnebnih sprememb, ekonomije do tehnologije, postajajo bolj dinamične in včasih tudi prikrite. Omeniti moramo še demografske spremembe, zelo hitro staranje prebivalstva in migracije v nekaterih delih sveta. Vse to ima vpliv tudi na ekonomijo, saj zaradi tega niha gospodarska rast, države postajajo čedalje bolj zadolžene. Številne močno zadolžene države se spoprijemajo z akutnimi in večplastnimi krizami, od boja proti terorizmu in uničujočega dolga do podhranjenosti, lahkote in humanitarnih kriz. Svet se je znašel sredi geopolitične tranzicije (Svet Evropske unije, 2023).

Kot navaja Grizold (2011), se varnostni vidiki globalizacijskih procesov povezujejo z degradacijo okolja, begunci in migracijami nasploh, mednarodnim kriminalom, nenadzorovanim širjenjem orožja za množično uničevanje, verskim fundamentalizmom in grožnjami, ki jih prinaša prevelika odvisnost od informacijsko-komunikacijskih tehnologij. Ti procesi lahko privedejo do novih groženj, kot so globalni kaos in vojne. Tem procesom se človeštvo ne more izogniti, je pa ključno, kako se nanje odzivajo mednarodne organizacije in forumi, zlasti tisti, ki imajo največjo gospodarsko moč oziroma so med najbolj razvitimi državami na svetu. Ena izmed teh je skupina G7.

Skupina G7 ni mednarodna organizacija, temveč neformalni forum voditeljev držav in vlad. Sestavljajo jo Kanada, Francija, Nemčija, Italija, Japonska, Združeno kraljestvo in ZDA. Države članice skupine G7 predstavljajo približno deset odstotkov svetovnega prebivalstva in ustvarijo približno 45 odstotkov svetovnega bruto domačega proizvoda. So tudi med največjimi plačnicami sredstev za mednarodne organizacije in prispevajo približno 75 odstotkov svetovne uradne razvojne pomoči, ki jo ugotavlja OECD (Federal Ministry for Economic Cooperation and Development, 2022). Skupina sedmih oziroma skupina G7 je tako skupina gospodarsko najuspešnejših liberalnih demokracij, ki se spoprijema

z izzivi današnjega časa na področjih, kot so mednarodno gospodarstvo, politika, varnost in druga globalna vprašanja.

V prispevku obravnavamo dve med seboj povezujoči se raziskovalni vprašanji. Prvo se nanaša na vlogo skupine G7 v mednarodnem redu, drugo pa naslavlja vlogo skupine G7 v okolju tekmovanja velikih sil in geopolitičnih sprememb. Metodološki pristop temelji na analizi primarnih in sekundarnih pisnih virov ter sintezi in interpretaciji različnih raziskovalnih spoznanj.

2 Namen in cilji vzpostavitve skupine G7 z razvojnimi mejniki

Kot navaja Baker (2017), se je po gospodarskih pretresih in motnjah, ki so bili posledica prizadevanj za obnovo liberalnega finančnega reda in zlatega standarda v skladu s smernicami iz obdobja pred letom 1914 v dvajsetih in tridesetih letih prejšnjega stoletja, začel obravnavati strožji finančni red kot nujnost, pa tudi potrebna obnova po drugi svetovni vojni. Vrednost dolarja je bila takrat določena glede na ceno zlata, ki je znašala 35 ameriških dolarjev za unčo. Tako imenovani »dolar standard« je deloval kot glavno mazivo mednarodnega monetarnega trga v mednarodni trgovini. Mednarodni denarni sistem, gospodarska rast in mednarodna trgovina so bili tako odvisni od zaupanja v ameriški dolar.

Tudi Kaiser (b. d.) navaja, da so bile pred prvo svetovno vojno vse valute, kot so ameriški dolar, nemška marka, francoski frank in britanski funt, vezane na zlato, kar je bil tako imenovani zlati standard. Po Brettonwoodskem sporazumu pa so v New Yorku leta 1944 sklenili, da bo dolar postal mednarodna rezervna valuta, na katerega so vezali druge valute, da bi zasnovali novo gospodarsko ureditev med zavezniškimi državami po drugi svetovni vojni. Ta sistem je deloval dvajset let in je ZDA omogočil, da so umetno zvišale vrednost dolarja, pri čemer pa je povečana poraba tudi zaradi hladne vojne in socialnih sprememb povzročila dodatno tiskanje denarja. Zaradi možnosti izgube zlatih rezerv se je predsednik Richard Nixon leta 1971 odločil, da ukine zlati standard in prisili svet, da preide na sistem papirnatega denarja.

V sedemdesetih letih 20. stoletja sta bila dva najbolj pereča problema, s katerima so se spoprijemale ZDA, trgovinski in proračunski primanjkljaj. Z enostransko odločitvijo ZDA o opustitvi fiksne deviznega tečaja, ki jo je spodbudil njihov spremenjeni položaj v mednarodnem finančnem sistemu, so se prelevile iz položaja upnice v položaj dolžnice, saj so porabile več, kot so proizvedle. Po opustitvi fiksnih deviznih tečajev in odločitvi ZDA, da odpravijo nadzor nad kapitalom, so

se povečala tudi špekulativna finančna gibanja. Tako britanska laburistična vlada leta 1976 kot tudi francoski socialisti leta 1983 so ugotovili, da sta bili nacionalni keynesijanski strategiji onemogočeni. Obe vladi sta bili prisiljeni sprejeti disciplino trga ter monetarno in fiskalno pravičnost, potem ko sta izkusili beg kapitala in krizo menjalnega tečaja. V povezavi s tem je bila politika obrestnih mer ZDA eden od razlogov za težave, ki jih je imela francoska vlada s frankom leta 1983, saj so vlagatelje privlačile visoke obrestne mere vloženega kapitala iz Francije v ZDA. Z drugimi besedami, naraščajoče obrestne mere in mednarodna mobilnost kapitala so poudarile pomen uspešnosti gospodarstva ZDA in povečale obseg usklajevanja nacionalnih makroekonomskih (monetarnih in fiskalnih) politik v osemdesetih letih prejšnjega stoletja. Izjemnemu trendu finančne liberalizacije je sledila liberalizacija v industrijsko razvitem svetu. Do leta 1988 so se vse države EU zavezale k popolni odpravi nadzora nad kapitalom v okviru prizadevanj za vzpostavitev evropskega enotnega trga, da bi izboljšale konkurenčnost. Podobno je tudi Japonska postopoma odpravila nadzor v osemdesetih letih. Dejansko so oblikovalci politik v Evropi in na Japonskem odpravili povojni finančni nadzor in predpise, da bi se izognili izgubi poslov in kapitala v liberalizirana finančna središča v Londonu in New Yorku (Baker, 2017).

Skupina G7 je nastala v primežu iskanja mogočih alternativ v šestdesetih in sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, v okviru katere bi se lahko razpravljalo o prihodnosti mednarodnega monetarnega sistema. Z razpadom sistema fiksnega deviznega tečaja leta 1971 so mednarodna vprašanja o plačilih namreč postajala vse bolj politizirana. V obdobju po ukinitvi zlate vezave dolarja pa so se finančni ministri držav začeli ponovno sestajati. Sprva so se sestajali kot skupina štirih, nato pa so postali skupina petih. Obe skupini pa sta bili predhodnici skupine G7 (Baker, 2017).

Kot navaja Baker (2017), je leta 1973 ameriški finančni minister George Schultz povabil finančne ministre iz Francije, Nemčije in Združenega kraljestva na srečanje v knjižnico Bele hiše, da bi razpravljali o pretresih, ki so bili posledica zloma fiksnega sistema fiksnih deviznih tečajev. Sicer na tem srečanju niso bili sprejeti nobeni pomembni sklepi, vendar so udeleženci ocenili, da je smiselno organizirati nadaljna srečanja. Že naslednje leto se jim je pridružil japonski finančni minister in tako imenova knjižnična skupina se je s štirih (skupina G4) povečala na pet članov (skupina G5) z rednimi neuradnimi srečanji. Sprva so ta potekala v tajnosti, ne da bi jih mediji tako podrobno spremljali, kot je bilo to značilno za vrhunska srečanja. Zasebnost srečanj skupine G5 se je končala

z uradno napovedjo na srečanju v hotelu Plaza na Manhattnu septembra 1985, kar je povzročilo okrepljene pritiske Italije in Kanade, da bi razširili skupino G5. Obe državi sta kot odziv na te pritiske prejeli vabilo za sodelovanje na Tokijskem vrhu leta 1986. Sprva so se finančni ministri skupine G5 še naprej sestajali pred srečanji skupine G7, vendar so do leta 1989 srečanja finančnih ministrov skupine G7 skoraj v celoti nadomestila srečanja skupine G5. Hkrati pa je izvajanje nadzora finančnim ministrom in centralnim bankam omogočilo vse bolj pomembno vlogo pri vodenju mednarodne denarne politike.

Skupina G7 je s članstvom Rusije leta 1998 prerasla v skupino G8. Zlasti predsednik ZDA Bill Clinton je menil, da bo Rusiji sprejem zagotovil mednarodni ugled in spodbudil demokracijo ter njeno povezovanje z Zahodom. Prav tako je menil, da Rusija s to potezo ne bo nasprotovala članstvu nekdanjih sovjetskih držav v zvezo Nato. Vendar je pobuda naletela na nasprotovanje v skupini G7, saj je Rusija imela razmeroma šibko gospodarstvo in velik javni dolg. Tako so se ministri za finance še naprej sestajali v okviru skupine G7, voditelji in zunanji ministri pa v okviru skupine G8. Zaradi politične preobrazbe Rusije pod vodstvom Vladimirja Putina se je razkorak med članicami skupine G7 in Rusijo še povečal. Vrh pa je dosegel leta 2014 z aneksijo Krima, ko so preostale države skupine G7 prekinile sodelovanje v skupini G8 ter nadaljevale delo v skupini G7. Pri tem so obsodile Rusijo in odstopile od načrtovanega vrha leta 2014 v Sočiju. Takšen odklon od Rusije je dobil dodaten zagon z vojno v Ukrajini v začetku leta 2022, skupina G7 pa je prišla do spoznanja, da skupina G8 pravzaprav nikoli ni imela pravega smisla (Laub, 2014).

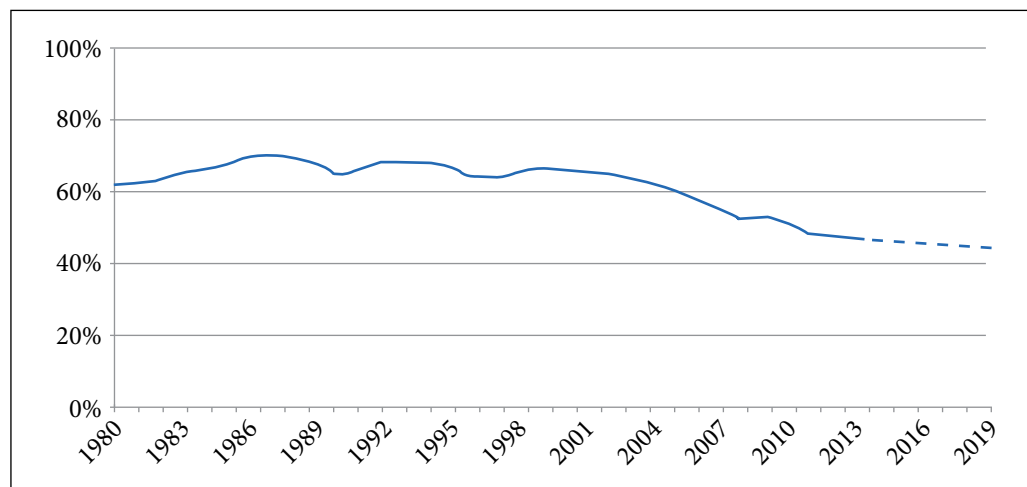
Če povzamemo, je skupina G7 nastala kot skupina za usklajevanje ekonomske politike, ko so se voditelji ZDA, Kanade, Francije, Nemčije, Italije, Japonske in Združenega kraljestva leta 1975 sestali, da bi se spopadli s svetovno gospodarsko krizo. Skozi leta se je razvila v platformo za razprave o ključnih globalnih vprašanjih, vključno s trgovino, okoljem, varnostjo in človekovimi pravicami. Skupina G7 ima redna srečanja, kjer voditelji iščejo rešitve za skupne izzive in oblikujejo smernice za mednarodno sodelovanje. Od ustanovitve skupine G7 so se pojavila tudi številna vprašanja in kritike glede njene učinkovitosti in legitimnosti. Nekateri kritiki trdijo, da ne odraža dovolj širokega spektra svetovnih interesov, saj ne vključuje predstavnikov drugih regij in držav v razvoju. Obstaja tudi vprašanje, ali je sposobna obravnavati kompleksne globalne izzive in zagotoviti trajnostne rešitve. V zadnjem času so se v svetu pojavile razprave o potrebi po reformi globalnega upravljanja, kar vključuje tudi vlogo organizacij,

kot je skupina G7. Kljub temu pa ima skupina G7 še vedno pomembno vlogo pri oblikovanju svetovne agende in prispevanju k reševanju ključnih globalnih izzivov.

3 Organiziranost, delovanje in značilnosti skupine G7

Skupina G7 ni uradna institucija s statutom in sekretariatom, kot je OZN ali zveza Nato. Ima pa predsedstvo, ki se letno izmenjuje med državami članicami in je odgovorno za določitev dnevnega reda srečanja in logistično podporo. Na srečanjih razpravlja o vprašanjih skupnega interesa, kot so globalno gospodarstvo, mednarodna varnost in energetska politika. Pri tem pa je njeno majhno in sorazmerno homogeno članstvo primerno za skupno odločanje o predlogih in pobudah. Skupina G7 brez Rusije naj bi bila tudi bolj pripravljena na skupno ukrepanje, čeprav se že pojavljajo pomisleki, da nobena organizacija v današnjem času brez Kitajske ni resnično globalna (Laub, 2014).

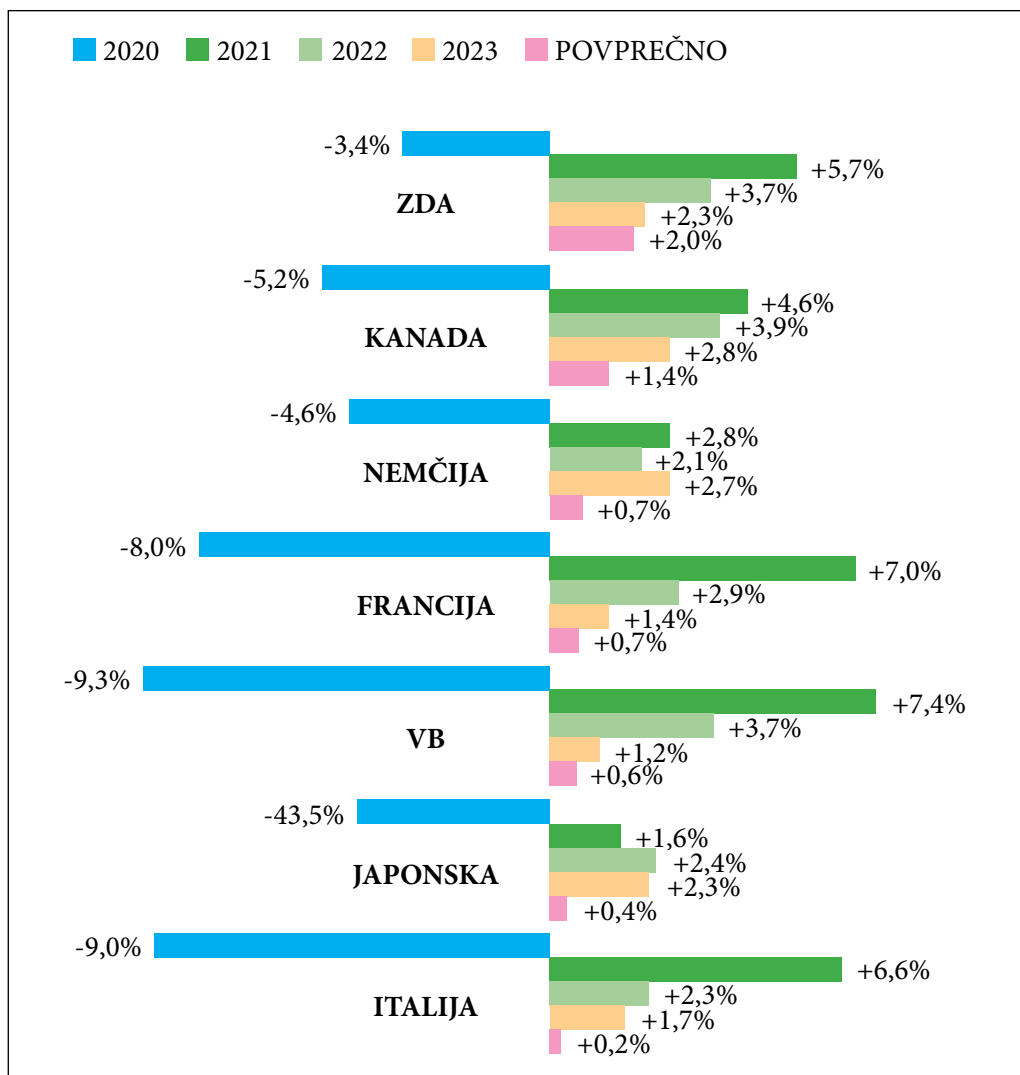
Kot navaja Baker (2014), je proces dela skupine G7 sestavljen iz rednih neuradnih srečanj, medsebojnih ukrepov in izmenjav med finančnimi ministrstvi držav članic ter njihovimi centralnimi bankami. V ta proces, ki ga bi lahko imenovali tudi proces upravljanja brez vlade, so poleg držav skupine G7 vključene tudi Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), Mednarodni denarni sklad (MDS), Svetovna banka in Banka za mednarodne poravnave (BIS). Zato lahko menimo, da je skupina G7 eden izmed ključnih dejavnikov svetovnega gospodarskega upravljanja, čeprav njen obstoj, vsaj v takšni obliki, kot je to danes, v prihodnosti ni nujno zagotovljen.

Slika 1: Skupni svetovni bruto domači proizvod članic skupine G7 (vir: Baker, 2017)

V nadaljevanju bomo opravili analizo nekaterih ključnih kazalnikov uspešnosti skupine G7, kot so delež v svetovnem BDP, hitrost gospodarske rasti ter demografski vplivi, kot sta število in staranje prebivalstva. Menimo namreč, da bodo ti kazalniki še kako pomembni pri njenem delovanju in vplivu v prihodnosti.

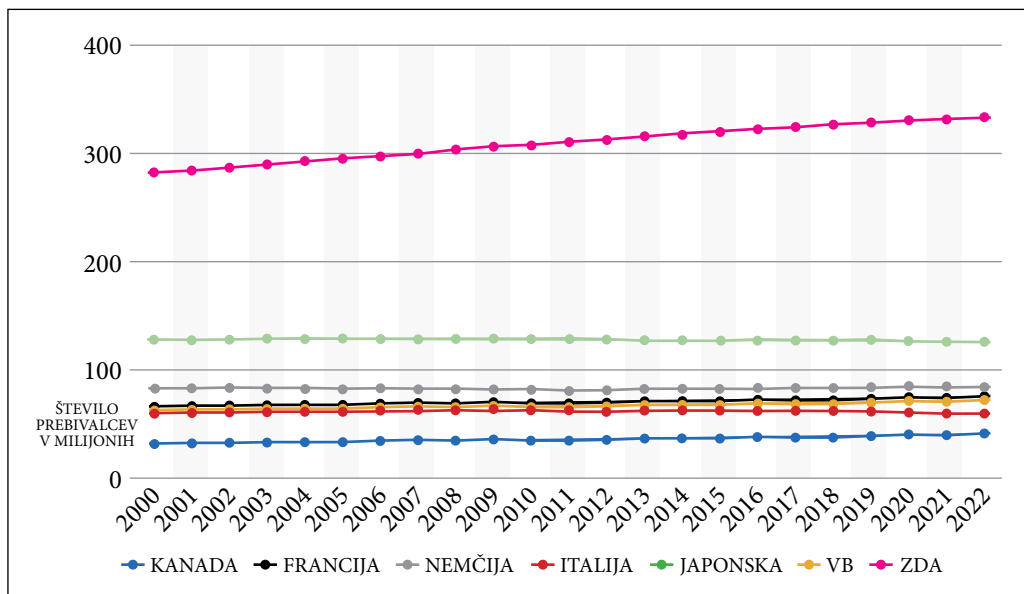
Skupina G7 je skupina industrijsko zelo razvitih demokracij, ki sicer nima meril za članstvo, vendar so vse države članice po bruto domačem proizvodu (BDP) v svetovnem vrhu, saj je skupni BDP vseh sedmih držav članic predstavljal skoraj 50 odstotkov svetovnega BDP, vendar ima tendenco padanja, kot to prikazuje slika 1 (Baker, 2017).

Slika 2: Gospodarska rast držav članic G7 od 2020 do 2023 (vir: The Institute of Chartered Accountants in England and Wales, 2022)

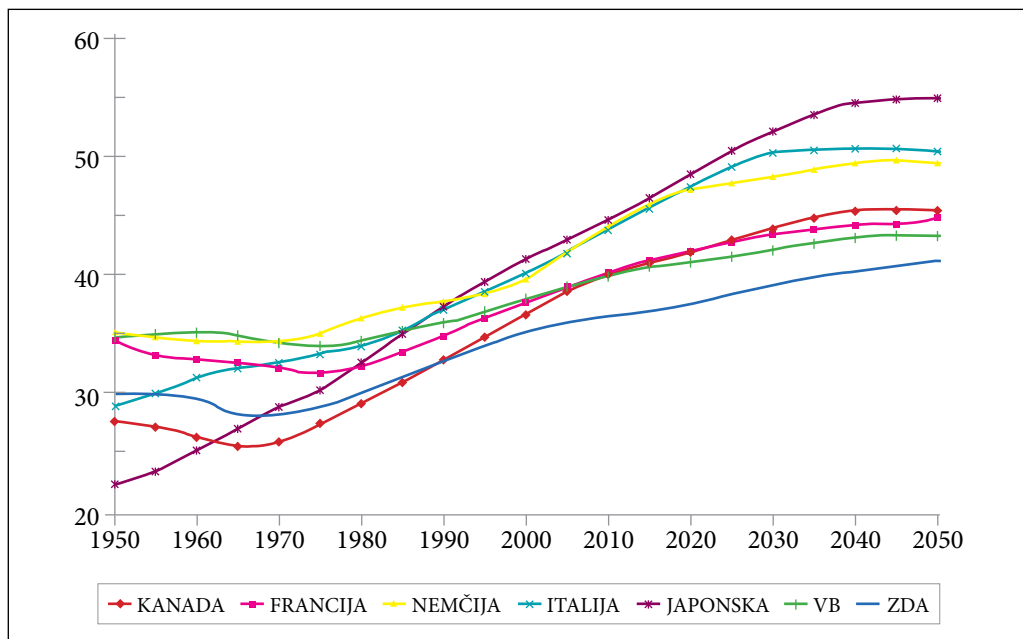
Vendar je treba pogledati tudi povprečno gospodarsko rast članic skupine G7 v zadnjih letih do leta 2023. Ta temelji na poročilu IMF. V njem zasledimo, da so ZDA najuspešnejše gospodarstvo v skupini G7 s povprečno rastjo 2,0 odstotka, sledi Kanada z 1,4 odstotka, Nemčija in Francija z enako 0,7-odstotno povprečno rastjo, nato sledi Združeno kraljestvo z 0,6 odstotka, Japonska z 0,4- in Italija z 0,2-odstotno povprečno rastjo. Seveda obstajajo negativna tveganja za svetovno gospodarstvo, predvsem zaradi vojne v Ukrajini, inflacije in naraščajočih življenjskih stroškov. Predstavitev gospodarske rasti držav članic skupine G7 v letih od 2020 do 2023 prikazuje slika 2 (The Institute of Chartered Accountants in England and Wales, 2022).

V državah članicah skupine G7 živi skupno 776 milijonov prebivalcev s pričakovano življensko dobo 82 let in trenutno povprečno starostjo 43 let, medtem ko je svetovno povprečje 30 let. Število prebivalcev skupine G7 tako predstavlja 10 odstotkov svetovnega prebivalstva. Med letoma 2000 in 2022 so imele ZDA največ prebivalcev med državami G7, saj se je z 282 milijonov povečalo na 333 milijonov. To je tudi država s tretjim največjim številom prebivalcev na svetu. Zanimivo je, da se je število prebivalcev Japonske od leta 2010 zmanjševalo, in sicer s 128 milijonov na 125,1 milijona. Tudi število prebivalcev Italije se v zadnjih letih zmanjšuje. Spreminjanje števila prebivalcev v skupini G7 med letoma 2000 in 2022 prikazuje slika 3 (Dyvik, 2024).

Slika 3: Število prebivalcev v državah članicah G7 (vir: Dyvik, 2024)

Za Italijo, Nemčijo in Japonsko je značilno, da se njihovo prebivalstvo vse bolj stara. Leta 2022 je imela Japonska drugo najvišjo povprečno starost na svetu (48,6 leta), Nemčija in Italija pa četrto oziroma peto najvišjo. Kljub visoki povprečni starosti in staranju prebivalstva v Nemčiji se število prebivalcev zaradi migracij še naprej povečuje. Drugi razlog za upadanje števila prebivalcev na Japonskem in v Italiji so padajoče stopnje rodnosti. Obe državi sta bili leta 2023 med 20 državami z najnižjimi stopnjami rodnosti na svetu, kar pomeni, da imajo ženske v rodni dobi manj otrok. Tega leta sta imeli Japonska in Italija stopnjo rodnosti 1,39 oziroma 1,24 otroka na žensko (Dyvik, 2024). Povprečno starost prebivalcev v državah članicah skupine G7 prikazuje slika 4.

Slika 4: Povprečna starost prebivalcev v državah članicah G7 (vir: ResearchGate, 2009)

Glede na navedeno raziskavo na podlagi deleža svetovnega BDP, gospodarske rasti in demografskih faktorjev lahko povzamemo, da članice skupine G7 predstavljajo pomemben delež svetovnega gospodarstva. Skupina združuje nekatere največje in najbolj razvite države na svetu, ki imajo močan vpliv na mednarodno trgovino, finance in industrijo. Prav tako igra ključno vlogo pri oblikovanju gospodarskih politik in pri spopadanju s svetovnimi gospodarskimi izzivi, kot so finančne krize, trgovinske napetosti in globalna recesija. Članice imajo sorazmerno manjše število prebivalcev v primerjavi z drugimi državami, kot sta Kitajska in Indija. Kljub temu imajo zaradi visokega življenjskega standarda in gospodarske razvitosti pomemben vpliv v svetu. Skupina G7 se tako osredotoča na politične,

gospodarske in varnostne zadeve, ki imajo pogosto globalne posledice, vendar njihova relativna manjša številčnost vpliva na nekatere vidike mednarodnega sodelovanja. Dosegla je tudi nižje stopnje gospodarske rasti, zlasti zaradi zrelosti njihovih gospodarstev. Kljub temu ostaja pomemben akter na svetovnem gospodarskem prizorišču. Večina držav v skupini G7 se tudi spoprijema z izzivi staranja prebivalstva. Naraščajoči delež starejših prebivalcev jih postavlja pred izzive glede pokojninskih sistemov, zdravstvenega varstva in socialnih storitev. Demografsko staranje lahko vpliva tudi na ekonomske kazalnike, saj lahko zmanjša delovno silo in tako poveča breme za socialne sisteme.

4 Vloga in pomen skupine G7 v svetu

Kljub majhnemu številu držav članic ima skupina G7 dandanes v svetu sorazmerno velik vpliv, saj gre za države, ki po najnovejših podatkih prispevajo več kot 40 odstotkov svetovnega BDP. Lahko bi rekli, da gre za obliko multilateralizma, ki ga sestavljajo odnosi med temi državami in temeljijo na skupnih načelih, lahko bi rekli tudi vrednotah. Seveda pa niso pomembni samo odnosi med državami samimi, temveč tudi z drugimi mednarodnimi organizacijami na različnih ravneh. Skupina G7 tako tudi sodeluje z EU, in kot navaja portal Evropske komisije, se je to začelo leta 1977, ko so se predstavniki tedanje Evropske skupnosti udeležili zasedanja v Londonu. Vloga EU se je sčasoma povečala, saj je vključena v politične razprave in je od vrha v Ottawi leta 1981 sodelovala na vseh sejah, vendar pa ne prevzema predsedovanja skupine G7 po načelu rotacije (Evropska komisija, b. d.).

Države skupine G7 kot forum vodilnih industrializiranih demokracij tako igrajo ključno vlogo pri globalnem upravljanju, gospodarskem usklajevanju, obvladovanju kriz in oblikovanju mednarodne agende. Države članice imajo s svojo gospodarsko močjo in političnim vplivom pomembno odgovornost pri spoprijemanju z globalnimi izzivi in spodbujanju mednarodnega sodelovanja. Skupina G7 služi kot platforma za usklajevanje in razprave o svetovnih gospodarskih, varnostnih, energetske in drugih izzivih, ki se pojavljajo v današnjem globalnem okolju. Pri tem pa ima vsaka od držav članic svoje ključne značilnosti, ki za skupino pomenijo prednosti in perspektivo. Kanada ima veliko naravnih virov in gospodarskih povezav v svetu, prav tako ima vpliv zaradi svoje velikosti in lege. Francija ima bogato kulturno dediščino in je vplivna članica že od začetka delovanja skupine. ZDA kot največje gospodarstvo na svetu in velesila imajo velik vpliv v skupini in vpliv na svetovno politično in

gospodarsko okolje. Japonska vodi v tehnološkem napredku in razvoju in ima eno največjih svetovnih gospodarstev. Nemčija je ena pomembnejših članic EU z enim največjih gospodarstev v EU. Prav tako ima velik gospodarski prispevek Združeno kraljestvo, ki ga sestavljajo Anglija, Škotska, Wales in Severna Irska, in na koncu še Italija s svojim gospodarskim, kulturnim in zgodovinskim pomenom (Bold News, 2023).

Skupina G7, ki je bila sprva osredotočena na finančno in gospodarsko področje, je svoje delovanje postopoma razširila na razprave o varnostnih izzivih, energetski varnosti, podnebnih izzivih in drugih svetovnih vprašanjih. Državam članicam tako ponuja platformo za usklajevanje politik in izzivov, pri čemer si izmenjujejo znanje, izkušnje in najboljše prakse za reševanje kompleksnih izzivov. Odločitve, sprejete znotraj skupine, pa lahko imajo dolgoročne vplive za stabilnost in gospodarsko rast v svetu. Seveda pa te odločitve vplivajo tudi na oblikovanje mednarodnih politik, procese odločanja in globalno upravljanje. Pri tem imamo v mislih predvsem področja, kot so svetovna trgovina, podnebne spremembe, globalna varnost, diplomatsko sodelovanje in spodbujanje mednarodnega sodelovanja. Tudi tematike, o kateri se razpravlja na vrhah skupine G7, oblikujejo diskurz in politike v svetovnem merilu. Poleg tega pa je v preteklosti skupina G7 že imela ključno vlogo pri obvladovanju svetovnih kriz predvsem v smislu hitrega odzivanja in ublažitve posledic, saj skupno strokovno znanje in viri omogočajo učinkovito krizno upravljanje. Skupina G7 ima tako v svoji vlogi foruma vodilnih industrializiranih demokracij ključno vlogo pri globalnem upravljanju, gospodarskem usklajevanju, kriznem upravljanju in oblikovanju mednarodne agende. Države članice skupine G7 imajo s svojo gospodarsko močjo in političnim vplivom pomembno odgovornost pri spoprijemanju z globalnimi izzivi in spodbujanju mednarodnega sodelovanja. Skupina G7 je še naprej platforma za pomembne razprave, usklajevanje politik in skupno ukrepanje za izboljšanje svetovne skupnosti (Bold News, 2023).

Gostitelj 49. srečanja držav članic skupine G7 na zadnjem vrhu maja 2023 v Hirošimi je bil predsednik japonske vlade Fumio Kishida, ki je že pred srečanjem poudaril, da je mednarodna skupnost na razpotju, saj je ruska agresija na Ukrajino zamajala temelje mednarodnega reda, pri čemer pa se svet spoprijema z več krizami, kot so geopolitična, podnebna in zdravstvena. Pri tem je poudaril, da mora skupina G7 odločno podpreti mednarodni red, temelječ na vladavini prava in spoštovanju načel Ustanovne listine Združenih narodov. Prav tako je izpostavil povezovanje z državami na tako imenovanem globalnem jugu, kot so Indija,

Brazilija, Avstralija, Komori, Cookovi otoki, Indonezija, Južna Koreja in Vietnam. Na podlagi tega so tako na vrhu skupine G7 obravnavali širok spekter vprašanj, vključno s svetovnim gospodarstvom, energetsko in prehransko varnostjo, regionalnimi varnostnimi zadevami, vključno z Ukrajino in Indopacifikom, jedrsko razorožitvijo in neširjenjem jedrskega orožja, gospodarskimi zadevami, podnebnimi spremembami, svetovnim zdravjem in trajnostnim razvojem. Zlasti so bile izpostavljene teme, kot so vojna v Ukrajini, mir v svetu, gospodarska odpornost in varnost, energetska varnost za doseganje ničelne neto emisije toplogrednih plinov do 2050, enakost spolov in digitalna tehnologija s hitrim razvojem umetne inteligence (JapanForward, 2023).

Seveda je smiselno pogledati sporočilo, ki so ga po zasedanju posredovali v javnost. Ključna sporočila so bila (Svet Evropske unije, 2023):

- Države članice skupine G7 smo enotne v odločenosti, da se spoprimemo z globalnimi izzivi današnjega časa.
- Naše delo temelji na spoštovanju Ustanovne listine Združenih narodov.
- Podpiramo Ukrajino, kolikor bo treba, zaradi ruske agresije, okrepili bomo prizadevanja za razorožitev in svet brez jedrskega orožja.
- Uskladili bomo pristop h gospodarski odpornosti in gospodarski varnosti, ki temelji na diverzifikaciji in poglobljanju partnerstev.
- S sodelovanjem znotraj skupine G7 in zunaj nje spodbujamo prehod k čistim energetskim gospodarstvom prihodnosti in odporno globalno prehransko varnost.
- Podpiramo svobodno in odprto indijsko-pacifiško regijo in nasprotujemo vsem enostranskim poskusom spreminjanja trenutnega stanja s silo ali prisilo.
- Spodbujamo močno in odporno svetovno gospodarsko okrevanje, ohranjanje finančne stabilnosti ter spodbujanje rasti delovnih mest in trajnostne rasti.
- Izpolniti želimo cilj do 600 milijard dolarjev financiranja v infrastrukturo prek Partnerstva za naložbe v globalno infrastrukturo (PGII).
- Okrepiti moramo svoja partnerstva z afriškimi državami in podpreti večjo zastopanost Afrike v večstranskih forumih.
- Vlagati je treba v globalno zdravje prek zmogljivosti za proizvodnjo cepiv po vsem svetu, sklada za pandemijo, prihodnjega mednarodnega sporazuma za preprečevanje, pripravljenost in odziv na pandemijo.

- Sodelujemo pri mednarodnih migracijah in okrepili bomo naša skupna prizadevanja za boj proti trgovini z ljudmi in tihotapljenju ljudi.
- Pospešiti je treba mednarodne razprave o vključujočem upravljanju in interoperabilnosti umetne inteligence (AI).
- Podpiramo svobodni in odprti mednarodni red, ki temelji na vladavini prava, ob spoštovanju Ustanovne listine OZN v korist velikih in majhnih držav, ter ostro nasprotujemo vsem enostranskim poskusom spreminjanja mirno vzpostavljenega statusa ozemelj s silo ali prisilo kjer koli na svetu.
- Potrebno je spodbujanje držav na področjih univerzalnih človekovih pravic, enakosti spolov in človekovega dostojanstva.

Smiselna pa je tudi primerjava skupine G7 s skupino BRICS, ki jo sestavljajo Brazilija, Rusija, Indija, Kitajska in Južna Afrika. Primerjavo lahko izvedemo na podlagi odstotka svetovnega BDP, pri čemer so imele države BRICS v letu 2023 skupno 25,5 odstotka svetovnega bruto domačega proizvoda (BDP) v primerjavi s 43 odstotki držav skupine G7, kar prikazuje preglednica 1 (VisualCapitalist, 2023).

Skupina	BDP v milijardah v \$	Odstotek svetovnega BDP
G7	45.916	43 %
BRICS	27.654	25,5 %
BRICS+	30.767	29 %

Preglednica 1: Primerjava svetovnega bruto domačega proizvoda med državami BRICS in skupino G7 (vir: prirejeno po VisualCapitalist, 2023)

Skupina držav BRICS je napovedala tudi širitev v BRICS plus z državami, kot so Argentina, Egipt, Etiopija, Iran, Savdska Arabija in Združeni arabski emirati. Pri tem pa države BRICS že zdaj obsegajo 42 odstotkov svetovnega prebivalstva (MMC, 2023).

5 Sklep

Iz analize lahko ugotovimo, da ima skupina G7 pomemben vpliv na mednarodni red iz več razlogov. Prvi je gospodarski vpliv, saj so članice skupine G7 med največjimi svetovnimi gospodarstvi, kar jim daje velik vpliv na mednarodnih trgih, v financah in trgovini. Sprejete gospodarske politike in odločitve na srečanjih skupine G7 imajo lahko obsežne posledice za svetovno gospodarstvo. Skupina G7 igra ključno vlogo tudi pri oblikovanju globalne politike in varnosti.

Članice se srečujejo, da razpravljajo o političnih izzivih, kot so mednarodni konflikti, terorizem, podnebne spremembe, človekove pravice in druge globalne grožnje. Srečanja članic na vrhah skupine G7 omogočajo voditeljem teh držav, da sodelujejo pri reševanju globalnih izzivov s skupnimi prizadevanji. Kljub različnim interesom in stališčem si prizadevajo za usklajevanje politik, s čimer lahko oblikujejo usmeritve za reševanje mednarodnih vprašanj. Skupina G7 ima veliko vlogo tudi pri postavljanju norm in vrednot v mednarodnih odnosih ter spodbuja spoštovanje človekovih pravic, demokratičnih vrednot, trajnostnega razvoja in drugih načel, ki so ključna za stabilen in pravičen mednarodni red. Prav tako so članice skupine G7 pogosto pomembne pri oblikovanju politike mednarodnih organizacij, kot so Mednarodni denarni sklad (IMF), Svetovna banka in Svetovna trgovinska organizacija (WTO). Njihove odločitve in usmeritve lahko vplivajo na delovanje teh institucij. Kljub temu pa se skupina G7 spoprijema s kritikami, ki segajo od pomanjkanja reprezentativnosti do vprašanj glede njene sposobnosti reševanja kompleksnih mednarodnih izzivov.

Dolgoročna obstojnost skupine G7 v svetu je tako odvisna od več dejavnikov, vključno z dinamiko mednarodnih odnosov, uspešnostjo reševanja globalnih izzivov, demografskim trendom, splošnim ugledom ter sodelovanjem med članicami skupine. Ključni dejavniki, ki vplivajo na dolgoročno obstojnost skupine G7, obsegajo uspešnost reševanja globalnih izzivov, sodelovanje med članicami, prilagajanje spreminjajočemu se svetovnemu redu, širitev sodelovanja ter povečanje legitimnosti in reprezentativnosti. Glede na nenehne spremembe v svetu ni mogoče zagotoviti dolgoročne obstojnosti nobene mednarodne organizacije. Vendar pa so prilagajanje, sodelovanje in uspešno reševanje globalnih izzivov ključni za ohranjanje vloge skupine G7 v mednarodni skupnosti v prihodnosti. Ena izmed možnosti delovanja v prihodnosti je tudi njena širitev, kjer bi morala skupina združevati večje število držav, ki predstavljajo tudi regionalne interese. Del tega je bilo že videno na zadnjem vrhu skupine G7 v Hirošimi, na katerega so bile povabljene države globalnega juga, kot so Indija, Brazilija, Avstralija, Komori, Cookovi otoki, Indonezije, Južna Koreja in Vietnam. Vsekakor pa bi polnopravna članica morala biti tudi EU. Odločitev o preoblikovanju skupine G7 bi morala zato temeljiti na tem, kako bi to vplivalo na učinkovitost, reprezentativnost in sposobnost skupine za reševanje ključnih izzivov v mednarodnem okolju, pri čemer pa več ni vprašanje, če se bo širitev izvedla, temveč kdaj se bo izvedla.

6 Literatura in viri

1. Baker, A., 2008. *ResearchGate, The Group of Seven*. [Online]. Dostopno na: <https://www.researchgate.net/publication/247516483>. [2. 2. 2024].
2. Baker, A., 2014. *ResearchGate*. [Online]. Dostopno na: https://www.researchgate.net/publication/247516483_The_Group_of_Seven. [2. 2. 2024].
3. Baker, A., 2017. *OpenAccess*. [Online]. Dostopno na: <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/24097>. [2. 2. 2024].
4. Bold News, 2023. *Shaping global governance: The role and influence of the G7 countries*. [Online]. Dostopno na: <https://boldnewsonline.com/shaping-global-governance-the-role-and-influence-of-the-g7-countries/>. [3. 2. 2024].
5. Dyvik, H. E., 2024. *Number of inhabitants in G7 countries from 2000 to 2022, by country*. [Online]. Dostopno na: <https://www.statista.com/statistics/1372441/g7-country-population/>. [2. 2. 2024].
6. European Parliament, 2023. *2023 G7 Summit: Preparing for a new global order?*. [Online]. Dostopno na: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI\(2023\)747920](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2023)747920). [3. 2. 2024].
7. Evropska komisija, 2024. *EU in skupina G20*. [Online]. Dostopno na: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/stronger-europe-world/eu-g20_sl. [4. 2. 2024].
8. Evropska komisija, brez datuma *Agriculture and rural developmen*. [Online]. Dostopno na: https://agriculture.ec.europa.eu/international/international-cooperation/international-organisations/g7_sl. [3. 2. 2024].
9. Federal Ministry for Economic Cooperation and Development, 2022. *What is the G7 and how does it operate?* [Online]. Dostopno na: <https://www.bmz.de/en/news/g7-presidency/what-is-the-g7-104148>. [3. 2. 2024].
10. Grizold, A., B. B., 2011. Izzivi sodobne varnosti: Od nacionalne in mednarodne do človekove varnosti. *Teorija in praksa*, 48, str. 827–851.
11. JapanForward, 2023. *The G7 Hiroshima Summit: Respond to the Multiple Crises that the World is Facing*. [Online]. Dostopno na: https://japan-forward.com/the-g7-hiroshima-summit-respond-to-the-multiple-crises-that-the-world-is-facing/?gsearch=click&gad_source=1. [3. 2. 2024].
12. Kaiser, A., brez datuma. *Intervencionizem in revščina: 1929-2008*. [Online]. Dostopno na: <http://www.sinteza.co/wp-content/uploads/2013/07/INTERVENCIONIZEM-in-REV%C5%A0%C4%8CINA-Kaiser.pdf>. [2. 2. 2024].
13. Laub, Z., 2014. *Council on Foreign Relations* [Online]. Dostopno na: <https://www.files.ethz.ch/isn/179927/group%20of%20seven.pdf>. [2. 2. 2024]

14. MMC, 2023. Skupina BRICS bo naslednje leto sprejela šest novih članic. [Online]. Dostopno na: <https://www.rtvsllo.si/svet/skupina-brics-bo-naslednje-leto-sprejela-sest-novih-clanic/679037>. [2. 2. 2024].
15. ResearchGate, 2009. Who's afraid of population aging?. [Online]. Dostopno na: https://www.researchgate.net/figure/Median-age-of-population-in-G7-countries-from-1950-to-2050_fig1_239810097. [3. 2. 2024].
16. Statista, 2023. BRICS and G7 countries' share of the world's total gross domestic product (GDP) in purchasing power parity (PPP) from 2000 to 2023. [Online]. Dostopno na: <https://www.statista.com/statistics/1412425/gdp-ppp-share-world-gdp-g7-brics/>. [3. 2. 2024].
17. Svet Evropske unije, 2023. G7 Hiroshima Leaders' Communiqué. [Online]. Dostopno na: <https://www.consilium.europa.eu/sl/press/press-releases/2023/05/20/g7-hiroshima-leaders-communiqué/>. [3. 2. 2024].
18. Svet Evropske unije, 2023. Skupina G7: skupaj močnejši za skupno dobro. [Online]. Dostopno na: <https://www.consilium.europa.eu/sl/european-council/president/news/2023/05/15/20230515-pec-g7-article/>. [2. 2. 2024].
19. Talk, F., 2023. The Growing Role of BRICS on the World Stage. [Online]. Dostopno na: <https://www.usfunds.com/resource/the-growing-role-of-brics-on-the-world-stage/>. [4. 2. 2024].
20. The Institute of Chartered Accountants in England and Wales, 2022. Chart of the week: G7 economic growth. [Online]. Dostopno na: <https://www.icaew.com/insights/viewpoints-on-the-news/2022/apr-2022/chart-of-the-week-g7-economic-growth>. [2. 2. 2024].
21. VisualCapitalist, 2023. Comparing the GDP of BRICS and the G7 Countries. [Online]. Dostopno na: <https://www.visualcapitalist.com/charted-comparing-the-gdp-of-brics-and-the-g7-countries/>. [4. 2. 2024].
22. World Economics, 2024. *A Decade of Economic Transformation*. [Online]. Dostopno na: <https://www.worldeconomics.com/Regions/G7/>. [2. 2. 2024].